

ธรรมะฟองสบู่

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาถึงมีรัตนะสอง มีพระพุทธและพระธรรม เพราะธรรมะอันนั้นทำให้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา พระพุทธเจ้าเกิดเห็นใหม่ วันวิสาขะ ตรัสรู้วันวิสาขะแล้วปรินิพพานก็วันวิสาขะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เพราะมีสังขารอันนี้ ธรรมอันนี้ ธรรมอันนี้ทำให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดาของเรา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม แสดงธรรมจักรครั้งแรก “พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นผู้มีดวงตาเห็นธรรม” เป็นพระโสดาบันไม่ใช่เป็นพระอรหันต์ เวลาเป็นพระโสดาบันถึงมีพระรัตนตรัย มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาแสดงอนัตตลักขณสูตรจนพระปัญจวัคคีย์ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดเห็นใหม่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาแสดงธรรมฟังธรรม ธรรมคือสังขารอันนั้น

ฉะนั้นเวลาฟังธรรมเห็นใหม่ เราเป็นชาวพุทธ เรามีความเชื่อมั่นในพุทธศาสนา เรามีความเชื่อมั่นของเราเห็นใหม่ แต่ความเชื่อมั่นของโลก ความเชื่อมั่นของโลกเขาเห็นใหม่ วันพระวันเจ้าไปวัด ไปวัดไปจำศีล ไปภาวนา ไปจำศีลภาวนาก็อยู่กันไปประสาอย่างนั้นนะ เวลาฟังธรรม ฟังธรรมเอาบุญกุศล นั่งหลับสัปหงกโง่งงอย่างไร ก็ว่าเป็นบุญกุศล ทำกันเป็นพิธีเฉยๆ ใจเขาทำกันเป็นพิธีเห็นใหม่

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ชีวิตนี้สั้นนักนะ ชีวิตนี้ ๑๐๐ ปี เราว่ายินยาวมาก แต่ เป็น ๑ วันของเทวดาเขา ๑ วันนะแล้วเป็นปีของเขานะ เขา ๕ ล้านปีนะ ชีวิตของเขา เขาคำนวณอยู่ ๕ ล้านปีถึงชีวิตเขาชีวิตหนึ่ง อายุขัยของเขาอายุขัยหนึ่ง อายุของเรา ๑๐๐ ปี แล้วแมลงวันมัน ๙ วันของใครๆ ก็ว่าชีวิตนี้ยืนยาว ชีวิตยืนยาว แต่เวลามันล่องไป ล่องไปเห็นใหม่

ฉะนั้นเวลาคนเกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา พุทธศาสนานี้เราต้องเห็นคุณค่าชีวิตของเรา เราจะไม่เร่ร่อนปล่อยชีวิตของเราเห็นใหม่ เราอุทิศส่ำห่มกัน เราอุทิศส่ำห่มขวนขวายกัน ขวนขวายกันเพื่อฟังสิ่งที่มันสะเทือนใจ มันสะเทือนใจนะ ธรรมะ ธรรมะสังฆธรรม มันพุ่งเข้าไปสู่หัวใจ เข้าไปสู่จิตใต้สำนึก เวลามันพูดถึงจิตใต้สำนึกนะ มันแทงเข้าไปในหัวใจนะ ถ้ามันแทงเข้าไปในหัวใจ มันแทงเข้าไปที่กิเลส ฟังธรรมชนลูกชนพองนั้นละเป็นการฟังธรรม แต่ฟังธรรมเอาเป็นพิธีกันนะ เดียวนี้ฟังธรรมนะ ถ้าต่อไปก็ฟังกันเป็นพิธีเท่านั้น แต่พอเป็นพิธีเห็นใหม่ ฟังก็เป็นพิธี ปฏิบัติก็ปฏิบัติเป็นพิธี

แต่เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช่เป็นพิธีนะ พิธีนี้เวลาศาสนพิธีมีขึ้นมาเพราะ! เพราะชาวพุทธเห็นใหม่ คุณสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชพระเห็นใหม่ “เอหิภิกขุ เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด” นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชให้ณะเป็นเอหิภิกขุนะ เอหิภิกขুবวชมาเลย เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด นี่พอคนมันมากขึ้นเห็นใหม่ ก็มีพระรัตนตรัยถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นการบวชโดยรัตนตรัย สุดท้ายแล้วถึงที่สุดนะ โดยถูกต้องถูกต้องธรรมขึ้นมาเพราะสังคัมมันเกิดขึ้น ศาสนพิธีมันมีขึ้นมาเพราะสังคัมมากขึ้น แต่เดิมเห็นใหม่ แต่เดิมในการอุโบสถทำอย่างไร เวลาพิธีกรรมวินัยขึ้นมาทำอย่างไร

ฉะนั้นมันเป็นประเพณีวัฒนธรรม พอประเพณีวัฒนธรรมขึ้นมา เราก็ทำประเพณีวัฒนธรรมจนประเพณีวัฒนธรรมนั้นออกหน้าไป ทำอะไรต้องทำตามประเพณีวัฒนธรรม แต่ถ้าทำเอาความจริงกันไม่ได้ เราขวนขวายกันมาวัด มาวัดนะ มาวัดใจของเรา มาดูหัวใจของเราเห็นใหม่ มันเฉา มันหงอยเหงา มันเศร้าสร้อยหรือมันรื่นเริง ด้วยพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึกแล้วมันเป็นจริงอย่างนั้นใหม่

แต่มันจะเป็นจริงอย่างนั้นเพราะเราเห็นจริง เราเห็นจริงครูบาอาจารย์ของเรา เห็นเป็นตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาประพาศปฏิบัติได้จริง ถ้าประพาศปฏิบัติได้จริง มันเป็นทางที่สิ้นสุดแห่งทุกขนะ มันเป็นความจริงของเรา ทุกคนปรารถนาเกลียดทุกข์ต้องการความสุขทั้งนั้น ทุกคนไม่ต้องการปรารถนาความทุกข์ ทุกคนต้องการปรารถนาความสุข แล้วสุขอื่นใดจะหาคนที่ไหน ตะครุบเงากันนะ อยู่ในโลกตะครุบเงากัน ฉะนั้นสิ่งที่ตะครุบเงานะ ฟังธรรมนะ นี่ก็ฟังธรรม

“แล้วฟังธรรมอย่างนั้นไม่ต้องประกอบสัมมาอาชีพะหรือ ไม่ต้องทำสิ่งใดหรือ”

ต้องสิ! ต้องทำ ตะครุบเงาเห็นไหม เวลาพระยังต้องบิณฑบาต พระเห็นไหม ออกบิณฑบาต บ้างจ้ะ ๔ เครื่องอาศัย ต้องรักษาชีวิตนี้ไว้ ถ้าไม่รักษาชีวิตนี้เราจะเอาอะไรประพาศิปฏิบัติละ เราต้องรักษาชีวิตนี้ไว้เพื่อจะประพาศิปฏิบัติ เพื่อจะถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้ แล้วถ้ามันถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้ ตายเมื่อไหร่ก็ได้ แต่ถ้ายังไม่ถึงที่สุดแห่งทุกข์ เราไม่ยอมตายหรือ ทุกคนมันยังไม่อยากตาย เพราะตายไปก็จะต้องไปชำระอย่างนี้อีก เกิดอีก ทุกข์อีก ลำบากอีก

ฉะนั้นสิ่งที่ว่าตะครุบเงา เถอย่างนั้นมันเป็นเรื่องของโลกใจ คำว่าฟังธรรม ธรรมคือสังขาร ธรรม ธรรมสังขาร ธรรมนี้เป็นอริยสังคังต้องเข้าสู่ความจริง ฟุ้งเข้าสู่ความจริง ฟุ้งเข้าสู่ศีล สมาธิ ปัญญา ฟุ้งเข้าสู่ความที่จะชำระล้างกิเลส อันนั้นถึงเป็นฟังธรรมเพื่อเป็นประโยชน์กับเรา เพราะธรรมนี้มันเหนือโลก ฉะนั้นโลกมันเลยเป็นของไร้ค่า ฉะนั้นเวลาฟังธรรมนี้..ไม่ใช่เหยียดหยามนะ ไม่ใช่ดูถูกเหยียดหยาม..

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นไหม เวลาพระโมคคัลลานะชุกค้ำไป เผยแผ่ไปแล้วไปพักอยู่บ้านหนึ่ง มันเป็นบ้านของแม่มาย เขาให้พักที่บ้านเขา แล้วเขาเห็นพระโมคคัลลานะเขารักมาก เขารักมากนะ เขาพยายามจะให้พระโมคคัลลานะเสพกามกับเขา พระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายมีฤทธิ์เดชมาก พยายามหลีกเลี้ยง หลีกเลี้ยงถึงที่สุดนะ ก็เพ่ง เพ่งก็บอกว่า

“มันเหมือนมีเน่ามีหนอน มันของน่าฟังเกลียด”

เท่านั้นนะ ทวารทั้ง ๖ มีหนอนไซ้เต็มไปหมดเลย เห็นแล้วก็สงสารเขา เวลาสงสารเขาก็ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าแก่เขาไม่ได้ เพราะมันเป็นเวรเป็นกรรมของเขา ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า

“เขาจะถวายกามแล้วไม่ยอมรับเขา แล้วทำอย่างนี้ไปมันเป็นอย่างนั้น เราจะช่วยเหลือเขาอย่างไร จะแก้ไขอย่างไร”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก

“กรรมของเขา กรรมของเขามันหนักมาก หนักเท่ากับแผ่นดิน”

พระโมคคัลลานะถึงอยากขอคุณแผ่นดินไถ่ เหาะขึ้นไปบนอากาศเห็นใหม่ เหาะขึ้นไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกคุณแผ่นดินไถ่ว่ากรรมเขาใหญ่ขนาดไหน ถ้าไปนะ เห็นโลกนี้ ไบเท่ากับไบมะขาม อย่าไปอีกนะ จะหลุดออกไป พระโมคคัลลานะเหาะขึ้นไปดู คุณกรรมด้วยความสังเวช สังเวชมาก พอดูไป หลุดไป กลับมานะ พอถึงแล้วกลับมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาทูลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า

“ทำไมกรรมมันหนักขนาดนี้ ทำไมเรื่องของกาม โทษมันมากขนาดนี้”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า

“โมคคัลลานะเธอพูดอย่างนั้นไม่ถูกนะ เราตถาคตก็เกิดมาจากกาม เกิดมาจากพ่อจากแม่”

ของมันมีอยู่ไง แต่เราเกิดมาแล้ว เราเอาสิ่งนี้มาทำคุณงามความดีไป

“ทำไมโทษมันรุนแรงขนาดนี้ ทำไมโทษมันรุนแรง”

มันโทษมันรุนแรงเพราะคนไม่มีสติสังขาร คนที่ขาดสติ แต่ถ้าคนที่มีสติเห็นใหม่ เพราะของมันมีอยู่ไง โมคคัลลานะเธอพูดอย่างนั้นไม่ได้ เพราะเราตถาคตก็เกิดมาจากกาม พระโมคคัลลานะหรือมนุษย์ทุกคนก็เกิดมาจากกามของพ่อของแม่ทั้งนั้นละ เราเกิดมาจากกาม เราเกิดมาจากโลก ฉะนั้นปฏิเสธโลกไม่ได้หรอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ปฏิเสธโลกหรอก

แต่! แต่เวลาฟังธรรมนี้ถ้าเราไปติดโลกมันจะเป็นธรรมดาไม่ได้! มันถึงจะต้องบอกว่าโลกนั้นเป็นเงา ตะครุบเงาอย่างนั้นไม่ได้! ธรรมอยู่สิ่งนั้นเราจะเติบโตขึ้นมาไม่ได้! เราจะเติบโตขึ้นมา เราเกิดมาจากโลก เราเกิดมาจากกาม เราเกิดมาจากโลกนี้แหละ แต่เราจะพ้นไปจากมัน เราต้องเห็นโทษของมัน ถ้าเห็นโทษของมันเห็นใหม่ การประพฤติปฏิบัติมันจะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันจะทำของมันได้ขึ้นมาเห็นใหม่

ฉะนั้นบอกว่าถ้าเรื่องโลก ไม่ได้ดูถูก ไม่ใช่เหยียดหยาม แต่มันเป็นอย่างนั้น มันเป็นอย่างนั้น แต่คนส่วนใหญ่เขาเห็นอย่างนั้นเขาถือว่าสิ่งนั้นเป็นคุณ เป็นคุณเห็นใหม่ กามคุณ ๕ มันเป็นคนของโลกเขา มันเป็นคนกามคุณ ๕ ถ้ารู้จักใช้สอยมันเป็นคุณ คุณกับโลกเขา แต่มันเป็นโทษกับผู้พรหมจรรย์ พรหมจรรย์นี้เป็นโทษทั้งหมด ถ้าความเป็นโทษอันนั้น เราจะดูแลรักษาของเรา

ถ้าเราดูแลรักษาของเราเห็นใหม่ เราดูแลรักษาของเราเพื่อประโยชน์กับเรา นี่การประพฤติปฏิบัติ
ธรรม

แล้วเรามาประพฤติปฏิบัติธรรมเห็นใหม่ ประพฤติปฏิบัติธรรมต้องการความจริง ความ
จริงเข้าสู่ความจริงนะ คนถ้ามีความจริงขึ้นมา มีจิตนิสสัยความมั่นคง เวลาปฏิบัติไปมันจะมี
หลักเกณฑ์ของมัน ถ้าคนเราไม่มีความจริง โทเลของเรานะ ทำสิ่งใดก็โหล อยู่ทางโลกก็โหลทาง
โลก พอบวชเป็นพระก็โหลทางเป็นพระ ถ้าเป็นความจริงมันจะเป็นความจริง ถ้าเป็นจริงขึ้นมา
เราต้องทำความจริงขึ้นมาเห็นใหม่ ความจริงเป็นความจริงเกิดจากสิ่งใดละ

ความจริงนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ ความจริง
เกิดขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นความจริงขึ้นมา แล้วเผยแผ่ธรรม
ขึ้นมาจนมีคนที่ศรัทธามีเคารพนับถือ มีความเชื่อมั่น แล้วมีผู้ที่ปฏิบัติได้จริงด้วย สมัยที่องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังดำรงชีวิตอยู่นะ เวลาแสดงเทศนาว่าการไป วัดเกือบทั้งหมดมี
พระอรหันต์ทั้งนั้นเลย พระอรหันต์ทั้งนั้น ผลตอบสนองมันมหาศาลเพราะเกิดสหชาติ เกิดเพราะ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทรงปรมาณสัตว์เห็นใหม่ เล็งญาณ เล็งญาณว่าจิต
ของเขาพร้อมใหม่ ถ้าจิตเขาพร้อมจะไปปรมาณสัตว์นั้นนะ จะไปเทศนาว่าการ อย่างน้อยต้องมี
ดวงตาเห็นธรรม แล้วถึงที่สุดนะ บวชไปแล้วเป็นพระอรหันต์ทั้งนั้นเลย ผลมันเกิดเพราะเป็น
ความจริง ความจริงก็คือความจริง แต่เวลาธรรมวินัยต่อเนื่องมา ต่อเนื่องมา เราศึกษากันมาเห็น
ใหม่ จนในปัจจุบันนี้มันเหมือนกับทางโลกเขา สิ่งใดถ้ามันมีมากเกินไป สิ่งใดถ้าทำแล้วมันเป็น
การเก็งกำไรต่างๆ เห็นใหม่ มันเป็นฟองสบู่ แล้วถ้าฟองสบู่มันแตกนะ โลกเขากลับมาก ทาง
อสังหาริมทรัพย์ ทางธุรกิจการค้าต่างๆ มันเป็นฟองสบู่แล้วถ้าฟองสบู่มันแตกขึ้นมา มันจะมี
ความเดือดร้อนกันไปทั้งหมดเลย

แต่เนี่ยเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเห็นใหม่ เราปฏิบัติธรรม ธรรมะฟองสบู่ ถ้าเป็นฟองสบู่
นะ มันมีข้อเท็จจริงใหม่ละ ฟองสบู่มันเป็นอะไร ฟองสบู่เขาเปรียบเทียบฟองสบู่สิ่งมันเป็น
อากาศที่เวลามันแตกขึ้นมา มันจะมีอะไรเป็นแก่นสาร มันไม่มีแก่นสารสิ่งใดๆ เลย นี่เรา
ประพฤติปฏิบัติธรรมขึ้นมาจะประพฤติปฏิบัติธรรมขึ้นมาโดยที่ไม่มีสิ่งใดเป็นแก่นสารเลยหรือ

เราทำสิ่งใดเห็นใหม่ เห็นเขา..ที่ไหนเขาเชิดชูกัน ก็ไปตามนั้น ไปตามกระแสต่างๆ มันเป็นเรื่องจริงใหม่ล่ะ

ในการประพฤติปฏิบัติมันอยู่ที่เรานะ ถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์ของเราหนึ่ง ใจเราไม่เป็นฟองสบู่ ธรรมะของเราเป็นธรรมะจริงๆ สติก็คือสติ สมาธิก็คือสมาธิ ปัญญา ก็เป็นปัญญา มันเป็นเรื่องข้อเท็จจริง มันมีจริงๆ ถ้าเป็นฟองสบู่เราไม่มีสิ่งใดเลย ฟองสบู่กับสังคมเห็นใหม่ คุณติ ประพฤติปฏิบัติ เฮไหนเฮนั่น เฮไปกับเขา แล้วเวลาเขาพากันไปนะ เวลาฟองสบู่แตกนะ หัวหน้าเวลาหัวหน้าเขาล่มสลายไป ผู้ที่ไปประพฤติปฏิบัติมีแต่ความทุกข์ความยาก มีแต่ความเศร้าหมองไปทั้งนั้น

ดูทางโลกเขา เวลาเกิดวิกฤติทางการเศรษฐกิจ มันจะเกิดในชุมชนนั้น ในชุมชนนั้นเดือดร้อนกันไปหมด คุณติ ประเทศไหนก็แล้วแต่เวลาเขามีปัญหาทางเศรษฐกิจ ชุมชนนั้นจะเดือดร้อน มีความทุกข์ความยากไปทั้งหมด ในการประพฤติปฏิบัติธรรมะฟองสบู่ มันเป็นอย่างนั้น มันไม่มีมาตั้งแต่ต้น

แต่เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นเรื่องจริงมาทั้งหมด ถ้าเป็นเรื่องจริงมาทั้งหมด มันมีเหตุมีผลมีข้อเท็จจริงขึ้นมาเห็นใหม่ มันไม่เป็นฟองสบู่เพราะอะไร

เพราะมันสมคูลของมัน มันเป็นเรื่องจริงของมัน มีเหตุมีผลรองรับของมัน นี่เป็นเรื่องจริงนะ เพราะความจริงก็คือความจริง ความจริงไม่มีโทษเลย ความจริงมีแต่คุณประโยชน์ทั้งหมด แต่ในปัจจุบันนี้มันเป็นฟองสบู่ ธรรมะฟองสบู่เห็นใหม่ เฮไหนเฮนั่น แล้วทำกันไป เวลาคนไม่ศรัทธาไม่มีความเชื่อ เลยเชื่อว่า มรรคผลไม่มี หมดเขตหมดสมัย มรรคผลไม่มีแล้ว

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมารื้อของท่านนะ ท่านออกธุดงค์ ออกคันคว่าของท่าน มีแต่คนเสียดสี มีแต่คนไม่เห็นด้วย “จะไปไหนอยู่วัดอยู่วาก็สะดวกสบายแล้ว อยู่วัดก็เป็นพระทำพิธีกรรมให้เขา” ก็เป็นตรายางใจ เวลาเขามาก็บิณฑบาตให้เขา บิณฑบาตให้เขา เป็นพระพิธีเฉยๆ นะ แต่หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่านไม่คิดอย่างนั้น ท่านจะหาความจริงของท่าน ท่านสร้างบุญกุศลของท่านมา ท่านต้องพยายามเอาตัวท่านให้พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดในโลกนี้ ท่านเห็นความ

ทุกข์ๆ ในการเวียนว่ายตายเกิดเห็นใหม่ ในเมื่อเห็นทุกข์ในการเวียนว่ายตายเกิด เวลาประพุดติปฏิบัติขึ้นมา มันก็ลงทุนลงแรงตามความเป็นจริงไป

แต่ถ้าเราปฏิบัติพอเป็นพิธีกัน เพราะในเมื่อสังคมมีความเชื่อถือแล้วเราก็ทำกันไป เฮกันไปที่เฮกันมา โอ๊ยว่าง โอ๊ยมีความสุข ฟองสบู่ทั้งนั้น! มันไม่มีข้อเท็จจริงรองรับ ถ้าไม่มีข้อเท็จจริงรองรับ มันว่าง มันว่างอย่างไร มีความสุข ความสุขอะไรล่ะ คนเขานะ เขาอยู่ทางโลก เขา เขามีสโมสรสันนิบาต เขามีการกินเลี้ยง เขามีความรื่นเริงกัน เขามีความสุข แล้วเวลาปฏิบัติธรรมจะเป็นอย่างนั้นหรือ มันไม่เป็นอย่างนั้นหรือ ถ้าไม่เป็นอย่างนั้น ทุกข์นิยมใช้ใหม่ เวลาประพุดติปฏิบัติก็มีแต่ความทุกข์เหงื่อไหลไคลย้อย ทรมาณตนอย่างนี้เป็นความสุขหรือ

ในเมื่อเราจะเอาชนะตนเอง ธรรมะมันอยู่ปากตาย ฟากตายนะ เวลานั่งไป เพราะกิเลสโดยธรรมชาติ โดยวิทยาศาสตร์เห็นใหม่ ถ้าขั้วบวก-ขั้วลบมันสปาร์กมันก็ต้องเกิดไฟ มันสั้นคาบกัน มันต้องมีพลังงานทั้งนั้นนะ ถ้ามันสั้นคาบปั๊บพลังงานมันก็เกิด ทีนี้พลังงานมันเกิดเพราะอะไร เพราะมันเป็นพลังงานใช้ใหม่ มันไม่มีข้อโต้แย้ง มันไม่มีการต่อรอง นี่คือสสาร คือพลังงานที่มันสั้นคาบกัน มันต้องเกิดพลังงานแน่นอน

“ฉะนั้นเวลาเราคิดขึ้นมาว่า เวลาภาวนาเห็นใหม่ ถ้ามีสติ ถ้ามีสมาธิ มันต้องมีปัญญา มันต้องเป็นเหมือนกัน สั้นคาบของพลังงานไป”

แต่เขาไม่ได้คิดนะ ว่าอวิชา พญามาร มันครอบครองเจ้าวัฏจักร มันครอบครองจิตของสัตว์โลก มันอาศัยอยู่บนหัวใจของสัตว์โลก แล้วหัวใจของสัตว์โลกเวียนตายเวียนเกิด มันมีเล่ห์มีเหลี่ยม มีกลของมัน ฉะนั้นพอเราศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็ศึกษาแบบวิทยาศาสตร์ ศึกษาแบบพลังงานใช้ใหม่ ในเมื่อพลังงานมันสั้นคาบกัน มันก็เกิดพลังงานต่อเนื่องกันไป ต่อเนื่องกันไปใช้ใหม่ สิ่งนั้นมันก็ต้องมีสิ่งนี้ สิ่งนี้มันก็ต้องมีสิ่งนั้น

อันนั้นมันเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นโลกใช้ใหม่ เป็นที่ว่าตะครุบเงา ตะครุบเงานั้นนะ แล้วเวลาจะมาประพุดติปฏิบัติขึ้นมา มันมีสติ มันมีสมาธิ มันมีแต่ชื่อ มันเป็นฟองสบู่ มันไม่มีเหตุมีผล มันเป็นจริงไปไม่ได้หรือ พอเป็นจริงไปไม่ได้ แต่เวลาปฏิบัติขึ้นไป สักแต่ว่าทำ ก็มีความสุขไป มีความสุข มีความพอใจ มีความสุขเพราะกิเลสมันหลอกเอา คนเรานะเวลาไม่สนใจในพุทธศาสนา ก็บอกศาสนาเป็นทะเบียนบ้านเป็นชาวพุทธแต่ไม่สนใจสิ่งใดเลย

ทีนี้สังคมนะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ท่านพยายามรื้อค้นขึ้นมา ทำขึ้นมาจนสังคมยอมรับ การกระทำมันถึงที่สิ้นสุดแห่งทุกซ์ เพราะครูบาอาจารย์เรานิพพานไปหมดแล้วละ มันเป็นความจริงที่ยืนยันได้ นั้นไม่ใช่ฟองสบู่ นั้นเป็นความจริง

แต่ในปัจจุบันนี้ เราไปทำกันเอง เราทำขึ้นมาด้วยฟองสบู่ เพราะ! เพราะในเมื่อมันมีเครดิต มันมีความน่าเชื่อถือ ในเมื่อกรรมฐานก่อนที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ก็ไม่มีความเชื่อถือ ไม่มีใครสนใจ หากไปประพฤติปฏิบัติขึ้นมาก็มีแต่คนเสียดสี คนจ้องทำลาย แต่เวลาท่าน ประพฤติปฏิบัติ ท่านเป็นประโยชน์ของท่าน ท่านทำของท่านได้ ท่านรู้จริงของท่าน แล้วท่านก็ถ่ายทอด หลวงปู่มั่นท่านสร้างบุญญาธิการมามาก เวลาครูบาอาจารย์ไปอยู่กับท่าน ท่านเล่าให้ฟังประจักษ์

“ผู้ที่มีพรหมามากไม่ต้องขึ้นมาก็ได้ ให้เด็กฝึกหัดใหม่ ผู้บวชใหม่ขึ้นมา มันจะได้มีข้อวัตรติดหัวมันไป”

ท่านห่วงขนาดนั้น มีข้อวัตร ศาสนทายาท ถ้ามีศาสนทายาท ศาสนทายาทประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ศาสนทายาทมีข้อวัตรปฏิบัติ ศาสนทายาทรู้วิธีการเห็นใหม่ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา ข้อวัตรปฏิบัติเห็นใหม่ เป็นการขับเคลื่อนเข้าไปสู่หัวใจ ถ้ามันรู้ช่อง รู้ทาง รู้วิธีการ ทั้งการปฏิบัติยังไม่ได้ก็รู้วิธีการไว้ก่อน พอรู้วิธีการไปแล้วต่อไปอนาคตมันจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามวิธีการนั้น มันจะได้ประโยชน์สิ่งนั้นขึ้นมาเห็นใหม่

หลวงปู่มั่นท่านวางเห็นใหม่ ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านจนสมความปรารถนาของท่าน ถ้าท่านไม่สมความปรารถนาของท่าน ถ้าท่านไม่มีความรู้จริงของท่าน ท่านจะเอาอะไรมาสอนพวกเรา แล้วสอนพวกเรา แล้วทำอย่างไร ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่จะเข้าไปสู่ใจ สู่ใจนี้ เข้าไปได้ได้อย่างไร ถ้าเข้าไปได้ อย่างนี้เป็นฟองสบู่ใหม่ มันมีข้อเท็จจริงทั้งนั้นนะ ถ้าความจริง ครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริงท่านสอนขึ้นมา มันมีความจริงในหัวใจขึ้นมา ท่านต้องรู้วิธีการสิว่าทำอย่างไรมันจะเข้าไปสู่หัวใจเห็นใหม่ มันไม่ใช่พลังงานที่สั่นคัปกัน แล้วเกิดพลังงานที่ว่า ว่าง ว่าง ว่าง เป็นความจริง

“ไอ้มันมันฟองสบู่! มันไม่มีเหตุมีผล! มันเป็นเงาตะครุบกันไปอย่างนั้น!

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านต้องประพฤติปฏิบัติของท่านมาก่อนใช่ไหม ท่านปฏิบัติของท่านจนประสบความสำเร็จท่านถึงรู้วิธีการไง ท่านถึงว่าควรทำอย่างไร ควรทำอย่างไร นี่พอควรทำอย่างไร ผู้รู้จริง ผู้ประพฤติปฏิบัติสัมลูกคลุกกลอนมาขนาดไหน กระเสือกกระสนมาขนาดไหน ท่านก็ตั้งเนื้อตั้งตัวของท่านขึ้นมา ด้วยวิธีการที่ท่านสอนเรานี้แหละ

แต่พอเราจะเอาสิ่งที่ท่านสอนเอามาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันก็ลำบากลำบากไปทั้งหมดเลย เดียวนี้เป็นปัญญาชน เราก็จะหาทางลัด ทางสั้น ทางสะดวกสบายของเรา แล้วสิ่งที่สะดวกสบายขึ้นมามันก็เป็นฟองสบู่ไปหมดเลย พอฟองสบู่ขึ้นมา พอปฏิบัติขึ้นมา..สังคมเขาชอบ สังคมเขากำลังเจริญ เขากำลังเชื่อถือกัน ก็ปฏิบัติกันเห็นไหม ปั่นหน้าเข้าหากัน เวลาเจอกันสบายดีไหม เราได้มารยาทแล้ว สบายดี คนนั้นสบายดีไหม เวลาทักทายกัน ใอันนี้ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติเป็นอย่างไร ว่าง สุขยอด โอ๊ยมีความสุข เมื่อก่อนเป็นคนโทสะ โมหะ เป็นคนที่จีโลก เป็นคนที่จิตใจเลวร้าย เดียวนี้ไม่มีเลย เดียวนี้มีแต่ความสุข เดียวนี้สะอาดบริสุทธิ์

จริงไหม? ฟองสบู่เป็นอย่างนี้ ฟองสบู่มันไม่มีเหตุผลสิ่งใดเป็นความจริงขึ้นมาสักชิ้นหนึ่งเลย

แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันต้องมีสติยับยั้งได้ ยับยั้งหัวใจเราก่อน ถ้าสติยับยั้ง ยับยั้งความฟุ้งซ่าน ยับยั้งสิ่งต่างๆ เห็นไหม ไม่ต้องไปเทียบหรือไม่ต้องไปเทียบเคียง ไม่ต้องไปทางวิทยาศาสตร์ พอสิ่งพลังงานมันสันดาปกันแล้วมันจะเกิดพลังงาน อันนั้นเพราะมันไม่มีกิเลส มันเป็นพลังงาน มันไม่มีสิ่งใดโต้แย้ง มันไม่มีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มันไม่มีสมุทัยมาคอยล่อคอยหลอก คอยหลอกหลวง

แต่เวลาเราเป็นมนุษย์ เราเกิดมา..มนุษย์มีกายกับใจ พอหัวใจกิเลสมันอยู่ที่ไหน พญามารมันอยู่ที่ไหน มันอยู่บนปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิวิญญาณ เวลาไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม มารมันจีคอปะตลอด จีคอปะไปทุกภพทุกชาติ ผลวิบากของกรรม มารจีคอปะตลอดเลย แล้วก็เอามารสิ่งนี้มาศึกษาธรรมะ มันก็หลบให้ศึกษาธรรมะ ว่าเออเป็นชาวพุทธนะ หลอกมันให้มันได้ศึกษา ให้มันได้ปฏิบัติแล้วมันโล่งๆ สบายๆ มันว่าเป็นธรรม

มารมันพอใจ มันปล่อยให้คิด แล้วเวลาฟองสบู่มันแตกนะ วันไหนไปกระทบความทุกข์ วันไหนสิ่งที่รักที่หวงแหนพลัดพรากไป มันเสียใจจนทำร้ายตัวเองเลยละ เวลาฟองสบู่มันแตกนะ

มันทุกข์ มันร้อน มันไม่มีสิ่งใดเป็นที่พึ่งในหัวใจเลย แล้วบอกว่า นี่ไงปฏิบัติมาเต็มที่เลย รู้หมดเลย

ของรักของหวงมันยังไม่ได้จากตัวมันไป! เวลาของรักของหวงที่มันพลัดพรากไป ฟองสบู่มันจะแตก พอฟองสบู่มันแตกแล้ว มันจะทุกข์ร้อนในใจ จนควบคุมตัวเองไม่ได้เลย เพราะมันไม่เป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาะ เราตั้งสติของเรา เราตั้งสติของเรา เขาบอกว่าเป็นความทุกข์ มาอีกแล้ว ไอ้พวกพุทโธมาอีกแล้ว ไอ้หลับหูหลับตาจะไม่มีปัญญาเลย เราขนาดลืมหูลืมตาศึกษาขนาดนี้ เรายังปฏิบัติยังไม่ได้ผล ไอ้หลับหูหลับตามันจะได้สิ่งใด

นี่แหละต้นทุน ถ้ายังลืมหูลืมตาอยู่ ยังส่งออก มันศึกษาธรรมขึ้นมา มันก็จะศึกษาธรรมเข้าไปสู่ทางของมาร ศึกษาธรรมๆ ก็หลอกลวงอยู่อย่างนั้น แล้วจะไม่ได้สิ่งใดเป็นสมบัติติดเนื้อติดตัวไปแบบหลวงปู่มั่นบอกว่า

“ให้พระใหม่มันขึ้นมา ให้มันมาทำข้อวัตร มันจะได้มีวัตรปฏิบัติติดหัวมันไป ถ้ามันมีวัตรปฏิบัติติดหัวมันไป เวลามันไปทำของมัน เวลามันลืมหูลืมตา มันจะนึกถึงข้อวัตรอันนี้”

เหมือนเราเข้าป่า เราไปเจอสัตว์ร้าย เราจะเอาอะไรไปสู้กับมัน เราก็ต้องหาอาวุธสู้กับมันจริงไหม ไอ้นี้ก็เหมือนกัน เราจะหากิเลสของเรา เราจะเอาอะไรไปสู้กับมันล่ะ เราจะเอาอะไรไปสู้กับมัน กิเลสเรานี่ ไอ้ไม่ใช่ไปสู้กับมัน ไปยอมจำนนกับมัน ไปร่วมมือกับมันโกงตัวเองนะ โอ้ย โน่นก็ดี นี่ก็ดี ไม่ต้องทำอะไร มันรู้หมดแล้ว นิพพานมันมีอยู่ในหัวใจอยู่แล้ว เข้าไปเจอมันก็จบกัน รู้ไปหมดเลย

ฟองสบู่มันยังไม่แตก! แล้วฟองสบู่เห็นใหม่ สังคมมันก็เป็นฟองสบู่ ธรรมะฟองสบู่กันไปหมด ชอบใจสิ่งใดเียนยกกัน ยกสรรเสริญ แล้วมันได้อะไรขึ้นมา แต่ถ้าครูบาอาจารย์ของเราเป็นธรรมนะ ท่านจะไม่ออกมายุ่งกับโลก

ในสมัยพุทธกาลนะ มีพระองค์หนึ่ง เวลาลูกศิษย์เป็นช่างเจียรระโนเห็นไหม นิมนต์ให้มาฉันททุกวัน วันนั้นก็ไปนั่งฉันทบ้านเขา เข้าไปบ้านเขา พอดีเขาเอาแก้วเห็นไหม ก็คือเพชรนั่นล่ะ

เอามาให้เจียรไน พอเจียรไน มือกำลังทำอาหารมันเลอะอยู่เห็นไหม ก็ไปจับไว้แล้ววางไว้ แก้ว
นั้นวางไว้ก่อน มาทำอาหาร อาหารถวายพระ นกกระเรียนมันเห็นเลือดติดอยู่ มันเข้ามากินไปเลย
เพราะมันคิดว่าเป็นเนื้อ พระนั้นเห็นแต่ไม่กล้าพูดเพราะกลัวว่าเขาจะไปทำร้ายมัน พอเขา
ทำอาหารเสร็จแล้ว เขากลับมาแล้วเขาจะเอาแก้วนั้นมาเจียรไน มันเป็นแก้วของกษัตริย์นะ
พอเห็นมันไม่มี โอ๊ยไปปรึกษากับภรรยา ปรึกษาทุกอย่างเลยว่า

“ถ้าแก้วนี้เราไม่ได้เจียรไนให้กษัตริย์ ตายทั้งครอบครัว ตายหมด”

ฉะนั้นพอพูดอย่างนั้นภรรยาบอก “จะตายก็ยอมตาย เพราะอาจารย์ของเรา เราเชื่อมั่น
มาก”

แต่สามีบอก “ไม่ได้”

นี่รักชีวิตมาก ก็ไปถามพระ พระท่านก็รักษาชีวิตของสัตว์ท่านไม่กล้าพูด ก็ด้วยความ
โกรธใจใหม่ ก็เอาชะเนาะนี้ขันที่คอแล้วดึง “บอก..ไม่บอก” นี่พอขันเข้าไปมันอาเจียนออกมา
เป็นโลหิตใจ พออาเจียนเป็นโลหิตใจใหม่ นกนั้นมันเห็นเลือดมันก็เข้ามากินอีก นายช่างนั้น
โกรธมาก แตะนกตัวนั้นจนตาย พระท่านเห็นนกมันนอนอยู่ ถามนายช่างว่า

“นกตายหรือยัง นกตายหรือยัง”

เขาก็ไปเจ็ยดู “ตายแล้ว แล้วมีอะไรล่ะ”

“ที่นี่จะบอกแล้วล่ะ นกมันกินไป”

โอ๊ย นายช่างไปผ่าท้องมันอยู่ในกระเพาะนกนะ เสียใจมาก เสียใจ จะกราบขอขมาขนาด
ไหนก็เสียใจมาก แต่พระองค์นั้นท่านปฏิญาณตนไว้ว่าอย่างนี้

“ตั้งแต่บัดนี้จะไม่ยอมเหยียบเข้าชายคาบ้านใครอีกเลย”

ตั้งแต่บัดนี้จะไม่เข้าชายคาบ้านใครอีกเลย ท่านบิดาของท่าน ท่านรักษาชีวิตนะ
เพราะพอเข้าไปแล้วเห็นไหม มันเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษล่ะ มันเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมา
ไปโปรดครอบครัวเขา แต่ผลตอบรับกลับมาชีวิตนี้แทบไม่รอด นี่ไง เรื่องของโลกๆ

พระเจ้าเขามีคุณธรรม เขาไม่ไปยุ่งหรือ แต่อยู่เป็นตัวอย่างใจ ดูหลวงปู่มั่นลิ ท่านอยู่ในป่าในเขาตลอด ใครจะไปทำบุญกับหลวงปู่มั่นต้องซื้อทางเข้าไป ใครจะไปทำบุญกับหลวงปู่มั่นต้องแสวงหาไปหาท่าน แล้วหลวงปู่มั่นเป็นอาจารย์ใหญ่ของพวกเราใช่ไหม หลวงปู่มั่นท่านทำประโยชน์กับเราใช่ไหม ถ้ามันเป็นความจริง พระเจ้าเป็นความจริง โลกอยู่กับโลกแต่ไม่ให้โลกเป็นใหญ่ ถ้าอยู่กับโลกเป็นใหญ่เห็นไหม ฟองสบู่ทั้งนั้น! มันจะมีอะไรเป็นแก่นสาร!

แก่นสารมันอยู่ที่ความสงบสงัดนี้ แก่นสารมันอยู่ที่กายวิเวก จิตวิเวก สถานที่วิเวก แล้วครูบาอาจารย์เป็นคนชี้หน้า แก่นสารมันอยู่ที่นี้ ถ้าแก่นสารมันอยู่ที่นี้ พวกเราจะได้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเข้าไปสู่สัจจะความจริง มันจะไม่เป็นฟองสบู่ไป พุคกันปากเปือกปากแฉะ แล้วมันมีสิ่งใดตกค้างในหัวใจที่เป็นสมบัติบ้าง สมบัติในหัวใจที่จะเป็นประโยชน์กับตัว มันมีสิ่งใดมันเป็นสมบัติของเรา เราก็ประพฤติปฏิบัติอยู่อย่างนี้ ทำไมจิตใจเราไม่เป็นล่ะ?

จิตใจเราไม่เป็นเพราะเราวิตกกังวล วิตกกังวลภายนอก-ภายในเห็นไหม ข้างนอกก็ต้องให้เจริญรุ่งเรือง จะต้องมียศยกภาพ ข้างในก็อยากให้เป็นพระอรหันต์ แล้วมันจะเอามาจากไหน ในเมื่อ..เห็นไหมเข้าขึ้นมา เราก็ต้องทำหน้าที่การงานของเรา พอตื่นขึ้นมาจะให้มันพุทโธ พุทโธ พุทโธ จะให้มันสงบ ถ้ามันสงบ เราก็ต้องบริหารเวลาของเรา จัดการเวลาของเรา ให้มันมีความจริงขึ้นมา เราก็ทำของเราขึ้นมา

“น้ำหยดลงหินทุกวัน หินมันยังกร่อน” แล้วถ้าพุทโธอยู่ทุกวันๆ ถ้าหัวใจมันไม่มีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันจะเป็นไปได้อย่างไร น้ำหยดลงหิน หินมันยังกร่อน แล้วพุทโธ พุทโธ พุทโธ ด้วยสติปัญญาของเรา มันจะไม่เป็นขึ้นมา ให้มันรู้ไปว่ามันจะไม่เป็น ให้มันรู้ไป แล้วมันมีความจริงไหมล่ะ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันก็จะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันไม่เป็นความจริงขึ้นมา..

มักได้ อยากได้ แล้วก็ไปกระเสาะโลกลไปหมด สิ่งใดมีขึ้นมา มันไม่มีเหตุมีผลทั้งนั้นเลย โลกเขาเป็นอย่างนั้นนะ เห็นไหมโลกนี้..ธุรกิจที่ขึ้นชื่อที่สุดคือธุรกิจบริการ เขาไม่มีอะไรเขาเลย เขาเอาแต่วิชาการของเขา มา แล้วเขาเข้ามาบริหารนะ เขามาหาเอาข้างหน้า เขาไปตั้งบริษัทไว้ที่ไหน เขาก็ไปหาเอาที่นั่น แล้วเขาทำของเขาขึ้นมา เขาเป็นประโยชน์ของเขาขึ้นมา เพราะเขามีปัญญาของเขา โลกเขาทำกันอย่างนั้น แล้วเขาทำเพราะอะไร

เพราะเขามีปัญญาของเขา เขาทำของเขาขึ้นมาจนประสบความสำเร็จ แล้วเราละ เราละ เราจะเอาอะไรของเราขึ้นมา นั่นมันถึงว่าคำว่าปัญญาของเขาเห็นใหม่ ปัญญาของเขา เขาสามารถหาผลประโยชน์มาได้มหาศาลเลย แล้วปัญญาของเราละ ประโยชน์อย่างนั้น เขาได้มา เขาได้มาเพื่ออะไร เขาได้มาก็เพื่อโลก ได้มาก็เพื่อบริษัทของเขา ด้วยหมุ่คณะของเขา แล้วเขาไปอย่างไรต่อไปละ เขาก็ตายเปล่าไง เขาก็ตายไปพร้อมกับเขาต้องพลัดพรากจากสิ่งที่เขารักเขาหวงทั้งนั้น

แต่ของเราเนี่ย เราเข้าใจตั้งแต่ตอนนี้เห็นใหม่ เราเข้าใจว่าชีวิตของเรามีคุณค่า เราเป็นชาวพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเน้นมาที่นี้ อตตาคิ อตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งของตน ถ้าตนชำระตนได้ ตนนั้นประเสริฐที่สุด ฉะนั้นเรารักษาใจของเรา ถ้าเรารักษาใจของเรา เราชวนชวนกัน เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ให้เป็นความจริงขึ้นมา

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาเห็นใหม่ เราจะตั้งสติปัญญาของเราขึ้นมา แล้วพยายามกระทำของเราขึ้นมา ถ้าเป็นธรรมขึ้นมา มันเป็นความจริง มันไม่ใช่ฟองสบู่ ฟองสบู่หมายถึงว่าไม่เป็นความจริง ไม่มีเหตุมีผล ถ้ามันไม่มีเหตุ มันไม่เป็นความจริง มันตัดตอน มันเข้าไปสู่ความจริงไม่ได้ แต่เพราะว่าสังคมเขาเชื่อถือ แล้วพูดเป็นภาษาเดียวกัน พูดคำพูดเหมือนกันแต่ไม่มีข้อเท็จจริง ไม่มีเนื้อหาสาระ

แต่ถ้ามันเป็นเนื้อหาสาระของเราขึ้นมาเห็นใหม่ คำพูดคำเดียวกันแล้วทำขึ้นมาให้เป็นเนื้อหาสาระของเรา เขาเรียกว่าปัจจัยตัดตั้ง รู้จำเพาะตน ถ้ารู้ขึ้นมาแล้วเห็นใหม่ เราจะแก้ไขสิ่งใดก็ได้ เราทำเพื่อประโยชน์ของเราได้มากน้อยแค่ไหน เราจะทำของเราขึ้นมา ถ้าทำขึ้นมา มันก็เหมือนกับหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเห็นใหม่ ท่านมีข้อเท็จจริงของท่าน ท่านห่วงห่วงไปกับสิ่งใด โลกเขาจะไม่เชื่อถือ โลกเขาไม่เชื่อถือเลย โลกเขาไม่มีใครสนใจเลย แต่ท่านก็ทำของท่าน จนท่านประสบความสำเร็จของท่าน

พอท่านประสบความสำเร็จของท่านเห็นใหม่ ท่านมีความสุขของท่าน เพราะท่านไม่ห่วงห่วง โลกธรรม ๘ โลกธรรม ๘ มันจะเข้าไปกระทบใจของผู้ที่มีคุณธรรมในหัวใจได้อย่างไร โลกธรรมก็คือโลกธรรม ถ้าโลกธรรมเป็นอย่างนั้น ผู้ที่มีคุณธรรมมันจะพิสูจน์กับโลกธรรม มันจะเผชิญกับความจริงไง ถ้าเผชิญกับความจริง ถ้าเขาปรารถนากับความจริง เรามีพร้อมที่จะให้เขาพิสูจน์ ถ้าเขาพิสูจน์ได้ก็เป็นประโยชน์กับเขาขึ้นมา ถ้าเป็นประโยชน์กับเขาขึ้นมา มันก็ต่อเนื่อง

ต่อเนื่องกันมา มันอยู่ที่ความเป็นอยู่ของเราก่อน ถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์ของเราเห็นใหม่ เราอยู่โดยหลักของเรา

สิ่งที่หลักของเรา คุณติ เรามีครูบาอาจารย์ใช้ใหม่ ทำไมท่านฉันมือเดียว ทำไมคุณติ คุณพระเรามีบริวาร ๘ มีผ้า ๓ ผืน แล้วเราละ เรา ๕๐ มือ เสื้อผ้าก็กองจนล้นบ้าน เดี่ยวบริจาคนั้น บริจาค เพราะมันจะล้น มันจะทับตาย ทำไมมันแตกต่าง พอมันแตกต่าง เราก็เทียบเคียงสิ ทำไมท่านทำได้ ถ้ามันทำเข้ามาเห็นใหม่ คนเราถ้ามีศีลมีธรรมขึ้นมา มันจะรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ พอรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ใช้ใหม่ พอประหยัดมัธยัสถ์แล้วนี่เราจะเอาสิ่งใดต่อไป ทุกสิ่งทุกอย่างที่ว่ามันขาดแคลน มันสิ้นเหลือ แต่ก่อนหน้านั้นทุกอย่างขาดแคลนไปหมด หาแล้วไม่พอมันอยู่พอกิน สิ่งใดก็จะใช้สอยอยู่ตลอดเวลา

แต่ถ้าพอจิตใจรักษาใจได้ มันไม่เคอะ ไม่เงิน ไม่อายุใคร ไม่สนใจใครเพราะอะไร เพราะปัจจัย ๔ มันดำรงชีวิตได้สบาย พอสบาย พอปัจจัย ๔ มันสบาย พอเราจะมาภาวนาเห็นใหม่ เราจะวิตกกังวลอะไรละ ความวิตกกังวลก็น้อยไปแล้วเห็นใหม่ แต่เพราะเราวิตกกังวลไปหมดเลย แล้วก็ภาวนานะ โลกก็จะเอา ธรรมก็จะเอา

เราเกิดมากับโลก ถ้าเรามีสติปัญญา เราอยู่กับโลก แล้วเราเข้าใจแล้ว เราอยู่กับเขา แล้วเราเร่งรีบของเรา ใครจะสละเรื่อนี้ได้ก่อน ใครจะสละโลกนี้ไว้เห็นใหม่ ผลของวิญญูะ เราสละวิญญูะไว้ที่นี้เป็นวิญญูะ

เอาใจออกไปเห็นใหม่ คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาอีก ๔๕ ปี พระอรหันต์นะ พระอรหันต์ติดโลกใหม่ เสียสละออกจากโลกไปแล้ว แต่ก็ยังอยู่กับโลกอีก ๔๕ ปี แล้ววางธรรมและวินัยไว้ จนทำให้เรามีหลักมีเกณฑ์ที่จะประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องกันมา เสียสละออกจากโลกนี้ไป แล้วเราละ ถ้าเราจะเสียสละออกจากโลกนี้ไป เราอยู่กับเขา เพราะเราต้องมีชีวิต เราจะต้องดำรงชีวิตเพื่อการประพฤติปฏิบัติ แล้วถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเห็นใหม่ เราทำตามความจริงของเรา ถ้าความจริงของเรานะ ล้มลุกคลุกคลาน คนที่จะประสบความสำเร็จเขาจะต้องมีประสบการณ์ของเขา

นี่เหมือนกัน จิตที่จะประสบความสำเร็จมันจะโดนกิเลสครอบงำมาก่อน มันจะผิดพลาดมาทั้งนั้น กำหนดพุทธโธแล้วพุทธโธเล่าจนเปลือย จนอ่อนแรง จนอ่อนล้า ไปศึกษาประวัติครูบา

อาจารย์ทุกองค์ ปฏิบัติเริ่มต้นเห็นใหม่ ปฏิบัติเริ่มต้นล้มลุกคลุกคลานมาก เพราะสิ่งที่มันเหนือโลก งานของโลก เราอยู่กับเขาเรายังทุกข์ยากขนาดนี้ แล้วนี่มันเป็นงานที่จะทิ้งโลก มันจะเป็นงานที่ความจริง ไม่ใช่ธรรมะฟองสบู่ มันจะเอาความจริงๆ ขึ้นมา สติก็สติจริงๆ ถ้าสติจริงๆ จะยับยั้งความคิดได้หมด

ความฟุ้งซ่าน ความทุกข์ความยาก ความที่จับจดเรานี้ ถ้ามีสติมันจะวางของมัน พอวางของมัน เรากำหนดพุทโธ พุทโธ ให้จิตใจมันเข้มแข็งขึ้นมา ให้จิตใจมันมีจุดยืนของมันขึ้นมา มันไม่ใช่ฟองสบู่ ไม่ใช่บอคว่างๆ ว่างๆ มีความสุข ว่างๆ ว่างๆ แล้วมาบอกทำไม ว่างๆ จิตมันว่างๆ มันเป็นปัจเจกตั้ง มันก็ต้องรื่นเริงในหัวใจสิ ถ้ามันว่างๆ ขึ้นมา มันมีสมาธิ สุขใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้วนี่มันสงบจริงหรือ

ถ้ามันสงบจริงมันก็ต้องรื่นเริง มันก็ต้องมีความชุ่มชื้น ใอันี่ว่างๆ ว่างๆ นกแก้วนกขุนทอง ใจ สมาธิฟองสบู่ใจ ก็มาคุยกันมันว่างๆ ว่างๆ อวดกัน เมื่อก่อนโกรธมาก เมื่อก่อนเป็นคนโทสะมาก เมื่อก่อนเป็นคนหย่าเป่มาก เดียวนี้เป็นคนดีหมดเลย! บอกเขาว่างๆ ก็กลัวเขาไม่เชื่อ ก็ยังบอกเดี๋ยวนี้ ฉันเป็นคนดี แล้วคนดีแล้วเป็นอย่างไรต่อไป คนดีก็จดไว้ในประวัติศาสตร์ใช่ไหม คนดีก็คือดี แล้วดีอะไร แต่ถ้ามันเกิดสติขึ้นมา เกิดสมาธิขึ้นมา มันเป็นอย่างไร มันเป็นสิ่งที่คุณสมบัติในใจ

คุณติ เวลาธรรมของครูบาอาจารย์ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะลี้ลับก๊วกในหัวใจมาให้เราดูได้ใหม่ ท่านก็พูดให้เราฟังทั้งนั้น สติเป็นอย่างนั้น สมาธิมันเป็นอย่างนั้น ปัญญาที่มันเป็น โลกุตตรธรรมมันเป็นอย่างนั้น นี่ไงก็บอกความดี ความดี จดสติติดกันใหญ่เลย คนนี้เกิดมาแล้ว ๑๐๐ ชาติ เมื่อชาติที่ ๑ ถึงชาติที่ ๑๐๐ เป็นคนดีมาหมดเลย ทำแต่คุณงามความดี เป็นจักรพรรดิ โอ๊ย ได้สร้างโลก ได้...แล้วอย่างไรต่อไป จะชาติที่ ๑๐๑ ใช่ไหม จะชาติที่ ๑๐๑, ๑๐๒, ๑๐๓,.. ไปอีกหรือ

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อเป็นคนดี คนดี คนดีก็คือคนดีทำไม แล้วเราเกิดอริยสังขารขึ้นมาอะไรล่ะ เราเกิดสิ่งใดเป็นประโยชน์กับเราล่ะ ถ้าเราบอกเราเป็นคนดี เรามีทุกอย่างพร้อมหมดแล้ว แล้วจะทำอะไรต่อไป แต่ถ้าเราบกพร่องล่ะ ถ้าเราบกพร่อง เรายังจับกิเลสไม่ได้ เรายังไม่มีจิตที่จะออกรู้ เรายังไม่มีผู้ที่จะออกทำการทำงานสิ่งใดเลย สิ่งที่จะออกทำประโยชน์กับเรานั้นยังหลับไหลอยู่ในหัวใจเรา มันยังตื่นนอนขึ้นมาไม่ได้เลย

สิ่งที่ป็นหัวใจ เราเกิดมาเป็นมนุษย์มีร่างกายและจิตใจ จิตใจที่เราคิดเราทุกข์เรายากอยู่ที่นี่ มันเห็นใหม่ คุณิ เวลาคันธ ๕ กายกับใจที่มันสั่นคาบกัน มันก็เกิดความร้อนเห็นใหม่ เวลา โกรธ..โอ้โหยเลือดสูบฉีดนี้หน้าแดงไปหมดเลย มันก็เป็นธรรมชาติของมัน มันก็เป็นสัญธรรมชาติของมันเห็นใหม่ ๑๐๐ ปีตายหมดคนะ

แต่ถ้าเรามีสติของเรา เราเริ่มกำหนดพุทโธของเรา ถ้าจิตมันเริ่มปล่อยาวง ปล่อยาวงอะไร ก็ปล่อยาวงความคิดใจ ความคิดมันเกิดได้อย่างไร ความคิดมันเกิดได้เพราะว่าค้นหาความทะยานอยากมันรุ่มเร้าใจ ยิ่งจริตของคนเห็นใหม่ ใครชอบสิ่งใดสิ่งนั้นถ้ามากระทบแล้วมันก็ฟูไปเลย ถ้าไม่ชอบสิ่งใดคุยเรื่องเดียวกันอีกคนคุยแล้วมีความปลื้ม มีความรื่นเริงไป อีกคนฟังแล้วก็เฉยๆ เห็นใหม่ ฟังแล้วก็เบื่อหน่ายจะกลับนอนแล้ว มันไม่เหมือนกัน

มันไม่เหมือนกันเพราะตัวกิเลส ตัวกระตุ้นมันแตกต่างกัน ถ้าเวลากิเลสสิ่งใดมันกระตุ้นขึ้นมา มันก็เกิดความฟูขึ้นมา ถ้าเรามีสติปัญญาเห็นใหม่ มีสติ รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ถ้ามีสติปัญญานะ ถ้าไม่มีสติปัญญามันก็ลากไปหมดแล้วแหละ พอลากออกไปแล้วมันเกิดสิ่งใดขึ้นมาละ เราตั้งสติ แล้วเราแยกแยะของเรา เราดูแลของเรา ไม่ใช่ฟองสบู่ นะ เหนื่อย ทำงานทำการอาบเหงื่อต่างน้ำ โอ้โฮลงทุนลงแรงเหนื่อยมาก เราตั้งสติของเรา คำว่า เหนื่อยมาก มันเหนื่อยใจ

เวลาเดินจงกรมเห็นใหม่ เราก็เดินจงกรม เรานั่งสมาธิ มันเหนื่อยตรงไหน ร่างกายนั่งอยู่เฉยๆ ไม่เห็นทำอะไรเลย จะมาบ่นว่าเหนื่อยๆ บ้า! แต่คนปฏิบัติมันจะรู้ นั่งเฉยๆ นี้แต่ความคิดมันหมุนไปหมุนจนหัวปั่น แต่ถ้าเรามีสติปัญญายับยั้งมันเป็นใหม่ มันหยุดของมัน มันมีสติปัญญาของมัน เวลามันวางของมัน พอวางแล้ว เราก็ฝึกฝนหัดใช้ปัญญา ปัญญาเทียบเคียงเพราะวางแล้ว

เด็กนะ มีด สิ่งใดที่เป็นอาวุธต้องวางห่างมือเด็กนะ ถ้าวางถึงเด็กที่มันจับได้ มันหยิบเล่นได้ มันจะเอามัด เอาปืนไปเล่นจนเกิดการเสียชีวิตของเด็กนั้นได้ จิต! จิตเวลามันเริ่มฝึกหัด มันสงบเข้ามา มันยังทำอะไรไม่เป็น มันจะทำอะไร มันทำอะไรไม่เป็นหรือ นี่พอทำอะไรไม่เป็น เราก็ฝึกใช้ปัญญาเห็นใหม่ เด็ก! เด็กถ้าบอกเขา “มีดนะ หนูใช้มีดเล่นไม่ได้นะ สิ่งนี้มันมีความคมนะ มันจะทำให้เกิดบาดแผลได้นะ ปืน! ปืนเขายิงกันตายนะ มันถึงกับเสียชีวิตได้นะ นี่จับทุกอย่างต้องจับให้เป็นนะ”

จิต! จิตเวลามันสงบขึ้นมาเห็นใหม่ มันออกใช้ปัญญา ออกใช้ตริก ชีวิตนี้มาจากไหน เกิดมาทำไม เกิดแล้วมีความทุกข์ยากอย่างไร มันใช้ปัญญาของมัน มันจะฝึกใจ ฝึกให้จิตมันรู้จักว่า ชีวิตนี้เห็นใหม่ เราเกิดมาให้คุณค่าแล้ววันเวลามันล่วงไปทุกวัน มันจะตายอยู่แล้วนะ ถ้ามันตายขึ้นไปมันตายฟรีนะ เวลามันคิดใช้ปัญญาเข้าไป จิตมันก็สลดหุดหู่ จิตที่มันมีสมาธิมันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันพิจารณาสิ่งใดมันสลดหุดหู่ เขาเรียกว่าธรรมสังเวช มันเป็นธรรม เป็นธรรมด้วยแล้วสังเวช แล้วสำรอกความที่มันเคยคิดตามแต่มันพอใจของมัน คิดแบบฟองสบู่ นั่นนะ คิดอะไรไม่มีประโยชน์อะไรหรอก คิดแล้วคิดเล่า คิดแล้วคิดเล่า ทำอยู่อย่างนั้น มันเป็นฟองสบู่ คิดแล้วก็แตกเปล่า มันไม่มีสิ่งใดใดเลย

แต่พอเรามีสติปัญญา พอเรามีสมาธิขึ้นมาเห็นใหม่ พอจิตมันสงบขึ้นมา เราก็คิดชีวิตนี้มาจากไหน เกิดมาเป็นคน แหม เป็นคนที่สัตว์ประเสริฐ มันประเสริฐตรงไหน มันประเสริฐอย่างไร ตริกในธรรม ตริกในธรรม เหมือนสอนเด็กเลย เหมือนสอนเด็กนะ มีดีใช้ไม่ได้นะ มีดีเขาเอาไว้ทำครัว มีดีเขาเอาไว้ทำประโยชน์ของเขา เราเอามาเล่นเต๋ยมันก็บาดมือเรานะ สิ่งใดที่เป็นโทษเราใช้ไม่ได้นะ ถ้าจะใช้ก็ต้องฝึกหัดขึ้นมา ถ้าโตขึ้นมาก็สอนให้เป็นการทำให้เป็น เราจะได้คนงานอีกคนหนึ่งด้วย

จิต! จิตสอนมัน สอนมัน ตริกในธรรม ไม่ต้องบอกกาย เวทนา จิต ธรรม ต้องเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม อันนั้นมันเป็นขั้นตอนต่อไป ขั้นตอนที่ประพฤติปฏิบัติมันเริ่มล้มลุกคลุกคลาน ครูบาอาจารย์ของเราล้มลุกคลุกคลานจนกว่าจะยืนขึ้นมาได้ ต้องยืนขึ้นมา ถ้าไม่ยืนขึ้นมาไม่เป็นปัจเจกตั้ง ไม่ได้ยืนขึ้นมา ไม่ได้ฝึกหัวใจดวงนั้น ถ้าหัวใจดวงนั้นไม่ได้ฝึกขึ้นมาหัวใจดวงนั้นผลของวิญญูจะมันจะเวียนตายเวียนเกิด ถึงจะศึกษาธรรมะขนาดไหนมันก็เป็นฟองสบู่ ฟองสบู่เวลาแตกขึ้นมา มันหมดนะ สังคมทั้งสังคมเขาทุกข์หมด แล้วเราก็เป็นคนๆ หนึ่งที่ต้องเสียหายไปกับเขา แต่ถ้าเป็นเรื่องปัจเจกตั้ง เรื่องในหัวใจของตัวเอง สังคมมันทำลายตัวมันเองนะ จิตมันทำลายตัวมันเอง ฟองสบู่มันแตกตัวมันเอง แต่เป็นผลของวิญญูนะ มันตายไป มันยังหมุนไปกับวิญญู

แต่ถ้าเราทำจริงของเราขึ้นมาเห็นใหม่ ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลาน ไม่มีใครหรอกที่สมาธิมันจะลอยมาจากฟ้า สติ สมาธิ ปัญญา มันจะเกิดขึ้นแล้วลอยมาเอง ไม่มีหรอก มันไม่มีที่ไหนที่เป็นไปได้ เราต้องฝึกต้องฝนต้องทำขึ้นมา พอฝึกฝนขึ้นมา มันมีข้อเท็จจริง ถ้าเรามีทุน เรามีต่างๆ

เราทำโดยข้อเท็จจริงของเรา เราป้องกันไว้เต็มที่ มันจะเป็นแต่ฟองสบู่ใหม่ละ เราป้องกันของเราเต็มที่เลย แล้วขณะที่เราทำกิจการ คนที่ไม่มีหลักมีเกณฑ์เราจะไม่ติดต่อกับเขา เราจะไม่ทำธุรกิจร่วมกับเขา มันจะเกิดฟองสบู่ของเราใหม่ละ โลกเขาจะเกิดฟองสบู่ก็เรื่องของเขา แต่เราจะไม่ยอมให้เกิดกับเรา ถ้าไม่ยอมให้เกิดกับเรา เราก็ต้องทำความจริงของเรา

ถ้าความจริงของเราเห็นใหม่ เราตั้งสติ เราทำของเรา นี่ฝึกฝน ไม่ต้องไปน้อยเนื้อต่ำใจ คนโน้นเขาหนีพวานไปแล้วนะ โอ๊ย คนโน้นเขาใกล้จะหนีพวานไปแล้วนะ โอ๊ย ที่นั่นเขาทำแล้วหนีพวานพุงนี่นะ ที่นั่นก็จะหนีพวานนะ ที่นั่นก็จะหนีพวานนะ โอ้เราก็คัดลอกเลยนะ ปฏิบัติมีแต่ความทุกข์ ทำไมปฏิบัติแล้วทำไมมันไม่ได้ผล ก็มันเป็นผลของเรา เราทำของเราอย่างนี้ แล้วเราเป็นคนที่มีชื่อเสียง เราเป็นคนที่ยอมรับความจริง ทำได้จริงมันก็เป็นจริง ทำไม่ได้จริงเขาจะไปหนีพวานอะไรของเขา ก็เรื่องของเขา เราจะไปกับเขา เราก็ไม่ได้หนีพวานของเรา เพราะเป็นหนีพวานของเขา

หนีพวานของเรามันยังไม่มี ถ้าหนีพวานของเราไม่มี แล้วเราจะต่อสู้ ทำให้มันเกิดกับเรา เราก็จะล้มลุกคลุกคลาน เราก็จะต่อสู้ แต่ถ้าจิตใจมันอ่อนแอ โนนก็หนีพวานนะ โนนก็หนีพวานนะ เราก็จะไปพวานกับเขา ฟองสบู่มันก็แตก เขาก็แตก เราก็แตก ธรรมะฟองสบู่ก็ไม่ได้ประโยชน์กับใครเลย แล้วก็จะตายเปล่าไปอีกชาติหนึ่งเห็นไหม

คูตี บอกชีวิตนี้มีค่ามาก เราทำของเราที่มีประโยชน์มาก ฉะนั้นถ้ามีสตินะ ใครจะหนีพวานก็สาธุ ถ้ามันเป็นความจริงนะ แต่ความจริงมันไม่จริงอยู่แล้ว มันไม่จริงอยู่แล้ว สิ่งที่ทำเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์ของเราแต่ละองค์ ท่านทำของท่านสมบุกสมบัน ท่านทำจริงของท่านขึ้นมาจะนั่นเวลาท่านพูด เวลาพูดเพราะมันจริงแล้วพูดคำเดียว เราฝึกหัด ๑๐ ปียังไม่ได้เป็นอย่างนั้นเลย ฉะนั้นถ้ามันจะเอาเป็นความจริงของเราไป เราไม่ต้องการฟองสบู่ เราไม่ต้องการสิ่งวูบวาบในหัวใจ

แต่เราทำจริงของเราขึ้นมา มันทำจริงขึ้นมาต้องให้เป็นความจริง ตั้งสติจริงๆ ใช้ปัญญาจริงๆ พอใช้ปัญญาจริงๆ มันจะล้มลุกคลุกคลานแค่ไหน เราก็ฝึกฝนของเรา ฝึกฝนของเรา จนจิตใจมันเข้มแข็ง จิตใจมันรู้จริงของมันขึ้นมา ฉะนั้นมันจับต้องสิ่งใดมันก็จับได้เต็มไม้เต็มมือ ขณะที่จิตสงบแล้ว ฝึกหัดของเราแล้ว คำว่าฝึกหัดนะ เวลาจิตสงบแล้วเราใคร่ครวญในชีวิต ใคร่ครวญตรึกในธรรม มันทำให้จิตนี้เข้มแข็ง พอจิตนี้เข้มแข็ง จิตนี้มีกำลัง เวลาถ้ามันรำพึงถึง

กายมันก็เห็นกาย ถ้ามันรำพึงถึงกายมันไม่เห็นกาย ถ้าจิตสงบแล้วนะไม่เห็นกาย แต่เห็นโดยการเปรียบเทียบด้วยปัญญา มันก็สะท้อนใจ

สิ่งที่มันได้ผลคือมันสะท้อนใจ ใจมันสะท้อน สะท้อนใจก็สะท้อนกิเลส ถ้ากิเลสมันสะท้อนกิเลสเห็นใหม่ เราจะแก้ไขกิเลส เราจะทำความจริงกิเลส มันเป็นฟองสบู่ใหม่ละ เขาทำกัน..มันมีที่มา เราป้องกันทุกอย่างไว้แล้ว เราป้องกันความเสี่ยงทุกอย่าง เราดูแลทุกอย่าง เราจะไม่ให้เป็นอย่างนั้น เราฝึกหัดของเราตลอดเห็นใหม่ เราฝึกใจขึ้นมาจนเข้มแข็งขึ้นมาเห็นใหม่ เราทำความจริงขึ้นมา เราก็พิจารณาของเรา ใคร่ครวญของเรา แก้ไขของเรา มันจะทุกข์ มันจะยาก มันก็เป็นผลงานของเรา

แล้วถ้าเราเป็นความจริงขึ้นมาละ มันสะท้อนใจนะ แล้วมันสะท้อนใจอย่างนี้ มันเป็นปัจจัยตั้งค้ำว่าเป็นปัจจัยตั้ง เวลาพิจารณาแล้ว เวลาปัญญามันเกิด มันลึกลับ โอ้โฮ มันสะท้อนหัวใจมาก มันเป็นไปไม่ได้ที่โลกียปัญญา หรือปัญญาทางโลกจะเข้าไปแก้กิเลส มันเป็นไปไม่ได้! มันเป็นไปไม่ได้เพราะมันไม่ใช่เจ้าของจิต ไม่ใช่ใจตัวจริง มันไม่ใช่ผู้เสียหาย มันไม่ใช่ผลของวิญญูะ มันเป็นเงาของวิญญูะ มันเป็นความคิด คุณติ มันเป็นสัญญาอารมณ์ มันเป็นความรู้สึก มันเป็นขั้น ๕ มันไม่ใช่เป็นตัวจิต มันจะเข้ามาแก้กิเลสไม่ได้เลย

ฉะนั้น คนที่ธรรมะฟองสบู่ เขาจะไม่เคยเข้ามาถึงข้อเท็จจริงเลย เขาจะไม่เคยผ่านกระบวนการของมรรคญาณ ไม่เคยผ่านกระบวนการของสังขจะเข้ามาสู่ความจริง เขาไม่เคยผ่าน! ถ้าเขาเคยผ่านเขาจะไม่กล้าพูดธรรมะแบบฟองสบู่อย่างนั้นให้คนรู้จริงฟัง! ฉะนั้นสิ่งที่เขาพูดกันอยู่นี้ สังคมที่มีกันอยู่นี้มันเป็นธรรมะฟองสบู่ทั้งนั้น! ฉะนั้นคนจริงฟังแล้วมันสังเวช! มันสังเวช! แต่ไอ้คนไม่จริงมันฟังแล้วเนี่ย ใครก็อยากสะดวก ใครก็อยากสบาย ใครๆ ก็อยากจะเข้าสังคม

คุณติ สังคมไหน เห็นใหม่ สपोर्टกลับเข้าไปสิ ต้องสมัครเป็นสมาชิกนะ ไม่เป็นสมาชิกเข้าไม่ได้ เป็นสมาชิกต้องมีบัตรนะ! ก่อนเข้าต้องห้อยบัตรเข้ามาด้วย

เราก็อยากเป็นสมาชิกคนหนึ่ง เราคืออยากจะมีคุณธรรมกับเขา เนี่ยมันเป็นฟองสบู่ทั้งนั้นล่ะ

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา ทุกคนต้องทำจริงของตัวเอง ถ้าเราทำจริงของตัวเองเห็นใหม่ เราฝึกเราฝนของเรา เราทำขึ้นมาให้เป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา แล้วเราปฏิบัติของเราไป ปฏิบัติ

ของเราไป มันจะทุกข์มันจะยากก็เพราะผลของกรรม ถ้าเราทำดี “ฉิบปาทิญญา” ผู้ที่ตรัสรู้ง่ายเห็น
ใหม่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ ๖ ปีนะ ยสะพัง ๒ ที พาหิยะพังพระพุทธเจ้าเทศน์
หนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย นี่ไง ทำไมมันเป็นอย่างนั้นล่ะ

เป็นอย่างนั้นเพราะเขาสร้างของเขามา ไปดูเบื้องหลังสิ ยสะตั้งแต่ชวนพวกสหายเก็บศพ
ไว้ญาติมา เขาทำของเขามมหาศาลเลย เวลามาถึงมาเกิดเป็นยสะ มาเจอองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมาแล้ว ยสะพังธรรมทีเดียวเป็นพระ
อรหันต์เลย เป็นสาวก สาวกะ

ฉะนั้นของมันจะทุกข์มันจะยากขนาดไหน เรามีความตั้งใจใหม่? เรามีความจริงใจ
ใหม่? ชีวิตนี้ทุกข์ใหม่? ทุกข์.. ชีวิตนี้ทุกข์มาก ทุกข์นี้เป็นความจริงนะ ใครจะมีความสมบูรณ์พูน
สุขขนาดไหน จิตใจนี้เศร้าหมองทั้งนั้น จิตใจนี้อมทุกข์ เพราะมันมีวิชา เหมือนคนป่วย คน
ป่วยมันจะมีไข้อยู่ตลอด

จิตมันป่วย! จิตมันมีพญามารครองมันอยู่ จะเอาความสุขมานะ มันเป็นความสุขแบบโลก
“สบายดีใหม่?” “สบายดี...” นี่สุขได้แค่นั้นล่ะ

แต่มันสุขไม่สะอาดบริสุทธิ์ ไม่วิมุตติสุขเหมือนธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าไง ฉะนั้น เราเป็นชาวพุทธ เราถึงตั้งใจ จงใจ พยายามจะทำแสวงหาสิ่งนั้น สิ่งที่เป็นความจริง
ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ฉะนั้น สิ่งที่เราทำมันจะทุกข์มันจะยาก ทุกข์
ยากแต่มีเจตนาไง

ถ้ามีเจตนาละ คุณ คนที่เขาไม่เชื่อ กว่าเขาจะเชื่อนี้ต้องใช้เวลาเท่าไร นี่เราเชื่อ เพราะเรา
เชื่อ เราถึงชวนขวาย เพราะความเชื่อเห็นใหม่ ศรัทธาแกก็เลสไม่ได้ แต่ศรัทธามันจะชักจูงให้
หัวใจเราเข้ามาพิสูจน์ มันจะชักจูงจิตเราให้มาพิสูจน์ ให้มีการกระทำ ให้เข้าไปทดสอบว่าจริง
หรือไม่จริง

ฉะนั้น เรามีศรัทธา ศรัทธาที่เราเชื่อแล้ว นี่มีคุณค่ามาก พอมีคุณค่าแล้วพอมาประพฤติ
ปฏิบัติมันทุกข์ขนาดนี้ ทุกข์ขนาดนี้เพราะมันเป็นธรรมเหนือโลก ถ้าเป็นความสุข “ความสุขใด
เท่ากับจิตสงบไม่มี” ถ้าจิตมันสงบนะ พอมันสงบขึ้นมามันมีรสชาติของมัน มีความอิมเมฆของ

มัน แล้วเราก็ฝึกฝนๆ ปัญญาให้มันเข้มแข็ง ฝึกฝนปัญญาให้เหมือนเด็กที่มันเรียนรู้จนมันใช้มัน ใช้วัตถุสิ่งใดๆ เป็น

จิตเวลามันพิจารณาไป พิจารณาย่อยครั้งเข้า ฉะนั้นคำว่าพิจารณา พิจารณาเพื่อให้รู้ พิจารณาเพื่อให้จิตใจเข้มแข็ง พิจารณา.. ชำนาญในวสี การเข้าและการออก

เริ่มต้นของคนที่จะวิปัสสนาเป็นหรือเริ่มต้นจะเดินปัญญา เขาเดินกันอย่างไร! เขาต้องเดิน กันให้เราทำงานเป็นทำงานได้ แล้วรู้จักจับต้อง รู้จัก “ศีล สมาธิ ปัญญา” เห็นไหม งานชอบ เพียร ชอบ งานอะไร ความเพียร เพียรในสมณะ เพียรในวิปัสสนา เพียรในการชำระล้างกิเลส เพียรในการสร้างกำลังขึ้นมา ความเพียรนี้เป็นความชอบตรงไหน

ความชอบ ความสมดุลของจิตที่มันมีวุฒิภาวะที่มันพัฒนาขึ้นมา เห็นไหม งานชอบ เพียร ชอบ ระลึกชอบ สมาธิชอบ ความชอบธรรม ฝึกฝนๆ พอฝึกฝนมันเป็นความชอบธรรมมันก็เกิด เป็นโศคาปัตติมรรค แต่เดิมมันเป็นสมณะ มันเป็นการทำความสงบของใจ พอมันเริ่ม กระบวนการของมัน มันจะเป็นโศคาปัตติมรรค โศคาปัตติมรรคเพราะเหตุใด โศคาปัตติมรรค เพราะจิตมันสงบ จิตมันมีกำลังของมัน จิตมันจับต้องได้ จับต้องกาย จับต้องเวทนา จับต้องจิต จับต้องธรรม

การจับต้อง จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นจิตใจ จิตต้องเห็นจิต! จิตต้องเห็นอาการของจิต เพราะ! เพราะกิเลสมันอาศัยอาการนี้ออกไปหาผลประโยชน์ กิเลสมันเป็นนามธรรม กิเลสมัน แสดงตัวอย่างไรละ “อยากได้” ใอันนั้น “อยากทำ” ใอันนี้ “อยากใช้” สอยอย่างนั้น” นี้กิเลสมันออกเห็น ใใหม่ กิเลสมันบอกว่า “ไม่ยกภาวนา กิเลสมันบอกว่าภาวนาแล้วเดี๋ยวมันเจ็บ” ใได้ป่วย ภาวนา แค่นี้ก็พอแล้ว เดียวเราจะดีกว่าคนอื่น คนอื่นเขายังไม่เห็นทำเลย เราจะทำมากกว่า” ใเนี่ย

สิ่งที่กิเลสมันออกใช้ มันออกหาเหยื่อเห็น ใใหม่ ฉะนั้น ถ้าเราฝึกหัดจนจิตมันสงบเข้ามา พอสงบเข้ามาเห็นมัน เห็นรูป เห็นเวทนา เห็นสัญญา เห็นสังขาร เห็นวิญญาณ เห็นขันธ ๕ เวลา กิเลสมันออก มันจะเอาสิ่งนี้ออกไปหาผลประโยชน์ ฉะนั้นพอเราจิตสงบแล้วเราเห็นเหมือนกัน แต่เดิมเราไม่เห็น แต่เดิมความคิดเป็นเรา สรรพสิ่งเป็นเรา มันคิดออกไป นี่มันคิดออกไป

แต่พอจิตสงบเข้ามาแล้วมันเห็น มันเห็นมันจับต้องได้ พอจับต้องได้ นี้วิปัสสนาเกิดตรง นี้! วิปัสสนาเกิดจากจิตฝึกหัดจนมันใช้งานได้ มันใช้งานเป็นแล้วมันจับแยกแยะเป็น อย่างนี้เป็น

ฟองสบู่ใหม่ เป็นฟองสบู่ได้อย่างไร ในเมื่อเราเป็นคนทำขึ้นมาเอง เราเป็นคนบริหารจัดการ
 ขึ้นมา มันไม่ใช่ฟองสบู่ คือมันไม่มีเหตุมีผล ถึงเวลามันเป็นการปั่นกระแส กระแสเขาปั่น
 ขึ้นมา โอ้โฮ โยนกันไปโยนกันมา พลัดกันไปพลัดกันซื้อ ปั่นขึ้นมาจนถึงสูงสุด ตกแตกโป๊ะ! จบ

แต่นี้มันไม่ใช่ เราทำเอง เรารับรู้เอง เรามีของเราเอง เราจับต้องของเราเอง จับต้องเห็น
 ใหม่ เจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ เสื่อมแล้วเราก็แก้ไข เวลาปฏิบัติไปมันติดขัดติดข้องอย่างไร
 เราก็อหาเหตุผล นี่ชำนาญในวสี ชำนาญในการเข้าการออก ชำนาญในการจับต้อง ชำนาญใน
 การเอาขั้น ๕ เอากาย เอาเวทนา เอาจิต เอาธรรม มาพิจารณา พิจารณาแล้วมันมีความเหนียว
 อ่อน มันมีความเหนียวแล้ว เราก็อว่างแล้วก็กลับมาทำความเข้าใจ

พอใจสงบแล้ว เพราะอะไร เพราะได้ฝึกแล้ว เพราะได้เข้าใจแล้ว เพราะได้ฝึกงานแล้ว
 เพราะเราฝึกหัดใจจนมันมีหลักมีเกณฑ์ แต่ในปัจจุบันนี้มันไม่ใช่อย่างนั้น จับสิ่งใดได้พิจารณาสิ่ง
 ใดได้ก็.. นั่นก็โศดฉบับ นึกอะไรไปเดินชนลมพัดมาเย็นๆ ก็เป็นพระอรหันต์! มันวูบมา โอ๊ย พระ
 อรหันต์ พอเดินไปไหนก็ต้องตกหลุมอากาศหน่อยหนึ่ง ไปสะดุดก้อนหินหน่อยหนึ่ง หน้าจะมำ
 อู๋ เย็น จะเป็นอนาคา!

ไม่มีเหตุมีผล ไม่มีอะไรมารับรองสิ่งใดเลย ตัวเองยังไม่รู้อะไรเลย แล้วตัวเองจะเป็นอะไร
 แค่มผ่านวูบมา ความเย็นๆ ผ่านมาก็ว่าจะ เป็นพระอรหันต์แล้ว เดินไปสะดุดหิน จนล้มมันจะหก
 ล้มนะ มันจะเกิดบาดแผลนะ แล้วบอกว่าเป็นอนาคา

จิตเวลามันสะดุด มันจะมารู้อะไร พิจารณาไปแล้วมันปล่อยสิ่งใด มันจะเป็นอะไรล่ะ มัน
 ก็เป็นการรับรู้ เป็นประสบการณ์ของจิต จิตมันได้ออกวิปัสสนา มันทำสิ่งใด มันใช้ปัญญาแล้วมัน
 ปล่อยสิ่งใดเข้ามา มันปล่อยมาแล้วมันเป็นอะไรต่อไปล่ะ เห็นไหม

นี่ถ้ามันไม่เป็นฟองสบู่เห็นไหม มันมีสติ แล้วมันจะเทียบเคียงของมันว่า สิ่งนั้นเป็นความ
 จริงหรือเปล่า ถ้าไม่เป็นความจริงแล้วถูกต้องไหม ถ้าถูกต้อง มันปล่อยเห็นไหม มันถูกต้องมา นี่
 ความสันดาปของพลังงานมันไม่มีกิเลสตัณหา มันเป็นไปตามข้อเท็จจริงของพลังงาน

จิต! จิตเวลาออกใช้ปัญญา ออกใช้วิปัสสนา กิเลสมันต่อต้านมาตลอด มันมีกิเลสคอยมา
 บิดเบือนมาตลอด ถ้ากิเลสมันบิดเบือนมาตลอดเห็นไหม ทุกข์ สมุทัย “ทุกข์ควรกำหนด สมุทัย
 ควรละ” เราต้องชำระล้างตัณหา นั่นทิวาคะต่างๆ เราจะต้องแก้ไขตรงนี้

ฉะนั้น จิตนี้มันกิเลสคอยขุดหลุมพราง กิเลสมันคอยบังเงา กิเลสมันคอยสวมรอย กิเลสมันคอย.. แล้ววิปัสสนาไปมันจะมีปัญหาอย่างนี้ตลอด นี่ปัญหาเพราะเราจะทำลายมัน เราจะแยกแยะมัน เราจะทำลายสิ่งนี้ใจหัวใจของเรา เราจะทำลายนะ

“การฆ่าที่ประเสริฐที่สุดคือการฆ่ากิเลส”

การฆ่ากิเลส แล้วกิเลสมันอยู่ที่ไหน คุณเวลานักโทษประหารเขาเอามา เขาจับเข้าหลักประหาร เขายัง มันตายต่อหน้านะ แล้วนี่กิเลสเราจะฆ่ามัน นักโทษประหารเขาประหารไปแล้ว มันสิ้นกระบวนการของเขา เพราะกระบวนการของความยุติธรรม ถึงที่สุดคือการประหารชีวิต

คนยิงแล้วก็มาวิตกกังวลนะ นี่เป็นอาชีพนะไม่บาปหรอก คนตายไปแล้วก็ไปตามเวรตามกรรม ไอ้คนที่จับนะ มีกรรมมีอะไร ยังไม่จบ! แต่การฆ่าที่ประเสริฐที่สุดคือการฆ่ากิเลส ถ้ากิเลสมันตายนะ เวลาเราฆ่ากิเลส วิปัสสนาฆ่าแล้วฆ่าแล้ว เวลามันขาดไปแล้ว ใครล่ะ.. ใครรู้ล่ะ.. นี่ปัจจัยตั้งใจ

ถ้าวิปัสสนาไป เวลามันตทั้งหมดทั้งปวง เวลามันปล่อยเห็นใหม่ มันไม่ใช่ฟองสบู่ มันปล่อยแล้วแม้แต่เราส่งสินค้า แล้วเวลาเราวางบิลเขาไม่จ่ายตังค์หรือสิ่งต่างๆ มันก็ต้องติดตาม ติดตามว่าเป็นเพราะเหตุใด สินค้าก็ได้มอบให้แล้ว ทำไมไม่จ่ายเงิน นี่ไง เวลาวิปัสสนาไปแล้ว มันปล่อยแล้วทำไมมันไม่ขาด ทำไมมันไม่มีสิ่งใดตอบสนอง นี่เราได้ส่งสินค้าแล้ว ตามคำสั่งซื้อทุกอย่าง เราได้ทำกระบวนการทุกอย่างจบแล้ว ทำไมมันไม่มีผล!

นี่ไง มันไม่มีผล ไม่มีผลทั้งนี้ไง ขณะที่ต่อสู้อีกิเลสมันต้องมีกระบวนการของมัน กระบวนการที่ว่าเราทำผิดหรือทำถูก ขณะที่เราล้มลุกคลุกคลานมาจากการที่เข้าใจให้มันคง นั่นก็เรื่องหนึ่ง ถ้าใจคนไม่มั่นคง ใจของคนไม่มีหลักมีเกณฑ์ วิปัสสนาไม่เป็นหรอก! วิปัสสนาไม่ได้!

วิปัสสนาเห็นใหม่ โลกุตตรปัญญาเกิดอย่างไร แล้วโลกุตตรปัญญากับโลกีย์ปัญญา ปัญญาสามัญสำนึก ปัญญาที่กิเลสมันพาใช้นี้เป็นอย่างไร แล้วเวลาเกิดโลกุตตรปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นมาจากการกระทำ เวลากระทำแล้วมันปล่อยๆ ปล่อยแล้วมันไม่สุด กระบวนการไม่สิ้นสุด มันยังไม่จบนะ! ถ้ายังไม่จบแล้วทำอย่างไร!

พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ครูบาอาจารย์ที่ท่านภาวนาเป็น ที่เราตอบปัญหากันอยู่นี้ เวลาถามปัญหาทุกวันๆ ก็ตรงนี้

“พิจารณาแล้ว เข้าใจแล้ว ปล่อยวางแล้ว”

แล้วตัวเองก็เคลมเอาเอง ฟองสบู่... โอ้ เราได้ขั้นหนึ่งแล้ว คิดกันเอาไปเองไง!

แต่ขณะที่พูดตอบปัญหาเห็นใหม่ ในเมื่อเขาถามปัญหาถามถูกไหม? ถูก ถูกแล้วทำอะไรต่อไป ต้องขยันหมั่นเพียรมากขึ้นไปอีก ต้องทำให้มันเป็นข้อเท็จจริงมากกว่านั้น เพราะการที่เข้ามาถูกไหม?

เวลาเรากินข้าวนะ เราตักข้าวใส่ปากแล้วเราเคี้ยวข้าวอยู่ ถูกไหม? ถูก! แล้วเรากลับเข้าไปแล้ว งานข้าวอยู่ตรงโต๊ะอีกตั้งจานหนึ่ง เราจะทำอะไรต่อไป ไม่ใช่เราเอาจานข้าวมาตั้ง กินเข้าไปซ้อนเดียว จบ... เรียบร้อย.. เป็นไปอย่างนั้นไหม? ไม่เป็น

เวลาอาหารนี้จะกินให้หมดจานเลย ยิ่งทั้งโต๊ะจะกินทั้งโต๊ะ จะกินตัวโต๊ะด้วย แต่เวลาวิปัสสนาไม่เอานะ กินข้าวไปคำเดียวจะจบแล้วนะ มันไม่เป็นฟองสบู่ แต่มันก็ไม่ใช่ความจริง แต่ถ้าเป็นฟองสบู่ ไม่มีอะไรเป็นข้อเท็จจริงเลย ฟังเขามา สังคมเขามีกันอยู่ ยิ่งครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการไว้ จับต้นชนปลายมาอย่าใส่ว่าเป็นความเห็นของตัว มันมีข้อเท็จจริงอยู่ไหม ธรรมะฟองสบู่ทั้งนั้น

แต่ถ้าเป็นความจริง ไม่ต้องให้ใครมาการันตีว่าจริงหรือไม่จริง เพราะใจมันต้องจริงของมันขึ้นมาเอง ถ้าใจมันไม่จริงขึ้นมาเอง มันจะฆ่ากิเลสในใจของมันได้อย่างไร ใจของมันที่จะฆ่ากิเลสของมัน มันต้องเป็นความจริงขึ้นมาในใจของมัน มันถึงฆ่ากิเลสของมันได้ใช่ไหม แล้วถ้ามันยังไม่ฆ่ากิเลสที่มันตักคปทาน มันเป็นอย่างนี้ ถ้ามันตักคปทานมันไม่จบกระบวนการของมัน แล้วถ้าปล่อยไป..

ถ้าเป็นความหลงผิดแล้วก็รักษามันไว้ สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สัพเพ ธัมมา อนัตตา สภาวะธรรมที่เป็นอนัตตา อนัตตาเนย มันยังไม่เป็นอกุปปธรรม มันยังไม่เป็นธรรมนะ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับไปเป็นธรรมดา” นี่มันดับหรือยัง ดับแล้วทำไม

มันเกิดอีกล่ะ แล้วเป็นธรรมดาหรือเปล่า มันยังไม่เป็นธรรมดานะ ถ้าไม่เป็นธรรมดา พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า มันปล่อยอย่างไร มันปล่อย มันปล่อย

ครูบาอาจารย์ท่านที่มีหลักมีเกณฑ์ของท่าน ท่านถึงจะบอกว่า “ให้ขยันหมั่นเพียรแล้วซ้ำ” ถ้าไม่ซ้ำนะ เวลาเรามั่นใจของเรา โดยธรรมชาติของกิเลส โดยธรรมชาติของมัน มันต้องต่อต้าน มันต้องทำลาย พอมันต่อต้าน มันทำลายใช่ไหม พอเราพิจารณาไปแล้ว มันปล่อยวาง มันสวมรอยเลย ปล่อยหนหนึ่งก็เป็นโศดาบัน ปล่อยหนที่สองก็เป็นสภิกขา ปล่อยหนที่สามก็เป็นพระอนาคา ปล่อยหนที่สี่หมดเป็นพระอรหันต์แล้วละ จบแล้ว แล้วมันจบแล้วใช่ไหม นี่เพราะครบกระบวนการแล้ว เพราะมันเป็นธรรมะฟองสบู่ไง จำเขามาเหมือนกัน

“ในพระไตรปิฎกบอกไว้โดยมรรค ๔ ผล ๔” นี่ก็ทำตั้ง ๔ หน เหมือนกันแล้ว ทั้งๆ ที่มันเป็นตังคะมันปล่อยชั่วคราวเท่านั้น ไม่มีเหตุมีผล เหตุผลกระบวนการยังไม่จบ ทั้งๆ ที่ฝึกมาแล้วนะ นี่บอกว่าในขณะที่ทำสมถะ มันก็มีกิเลสที่เข้ามาทำลายให้ล้มลุกคลุกคลานมาตลอด ขณะที่วิปัสสนามาถูกทางแล้ว แต่กิเลสมันก็ยังต่อต้าน กิเลสมันก็ยังทำให้ไขว้เขว กิเลสมันก็ทำให้เราล้มลุกคลุกคลาน ไม่มีครูบาอาจารย์คอยบอก

นี่ไง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านถึงห่วงมาก ห่วงมาก “แก้จิตแก้ยากมากนะ” การปฏิบัติถ้าคนไม่มีประสบการณ์ ไม่มีทาง ตำราก็คือตำรา อ่านจนทะลุไปเลย กระดาษทะลุไปสองชั้น สามชั้น มันถึงง ไม่มีทางห rokok แล้วใครมาถามก็ตอบเป็นสูตรใจ จิตสงบแล้วก็พิจารณากายนะ จิตสงบแล้วก็พิจารณาสิ พิจารณาเข้าไปนะ เต็มมันก็ปล่อยวางนะ แล้วมันก็ฟองสบู่ทั้งนั้น

ถ้าธรรมะฟองสบู่ ฟังทีเดียวก็นั่น โลกมันเป็นแบบนี้ แต่เราเอาความจริง ฉะนั้นเราไม่มีคนยืนยัน ไม่มีคนสนับสนุนให้เราเข้มแข็ง เราก็ดูว่าเราทำครบสูตร เราทำครบกระบวนการแล้ว แล้วมันก็จะถอยร่นนะ เพราะในเมื่อกิเลสมันหลอกแล้ว ด้วยสติ ด้วยต่างๆ มันก็เลอะเลือน มันจะไม่ชัดเจนอย่างนั้น แล้วเราก็จะล้มลุกคลุกคลาน จบไปนะ พอเวลาจิตเสื่อมนะ พอของรักของหวงพลัดพรากไปนะ ซ้อกนะ พอซ้อกแล้ว

“เอ๊ะ! ทำไมพระอรหันต์ยังซ้อกขนาดนี้เลยหรือ แล้วธรรมะจะมีจริงอยู่หรือ มันคงหมดกาล หมดสมัยแล้วละ แล้วก็ล้มลุกคลุกคลานไปตลอด”

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ครูบาอาจารย์จะคอยกระตุ้น เพราะมันผิดมาตั้งแต่ต้น ผิดที่มันไม่สมุจเฉทปหาน ผิดที่มันไม่เป็นโศคาปัตติผล โศคาปัตติมรรค ในเมื่อโศคาปัตติมรรค ในเมื่อเราประกอบสัมมาอาชีวะ แล้วเราประกอบแล้ว เราไม่มีความรอบครอบ โคนน้อ โกง โคนเขาทำให้สิ่งนั้นเสียหายไป เพราะเราไม่รอบครอบ

แต่ถ้าเรารอบครอบ เราทำของเรา จะโคนน้อ โกง โกงไปแล้วก็แล้วกันไป แต่สิ่งที่มีอยู่เรา จะถนอมรักษา เราจะฟื้นฟูของเราขึ้นมา นี่ก็เหมือนกันเราทำของเรา เรารักษาของเรา พิจารณาของเรา มันทำของมันซ้ำแล้วซ้ำเล่า ฉะนั้นครูบาอาจารย์นะ ถ้ามันยังไม่สมุจเฉทปหาน ต้องรีบขยันหมั่นเพียร เพราะ! เพราะจะตีเหล็กต้องตีตอนที่เหล็กมันยังแดงๆ มันได้อุณหภูมิความร้อนออกมาจากเตา มันแดงๆ ต้องตี

จิต! จิตถ้ามันได้พิจารณาเป็น พิจารณาได้ แสดงว่าสมาธิมีกำลัง สมาธิมีกำลัง มรรค ๘ ไร งานชอบ เพียรชอบ มันมีความชอบธรรมอยู่ มันถึงปล่อยวางได้ เพียงแต่ปล่อยวางขนาดไหน กิเลสมันเหนียวแน่น แก่นของกิเลสมันไม่สมุจเฉท มันไม่ถึงที่สุดของมัน ถ้าถึงที่สุดของมันนะ สิ่งปล่อยอาการปล่อย โดยธรรมชาติมันก็มีการโล่ง ว่าง เหมือนกัน อาการปล่อยทุกเข้าใจได้ ทุกคนรู้ได้ เพราะมันไม่ถึงภูมิของอริยภูมิ มันเป็นภูมิของปุถุชน เป็นภูมิของพวกเรารู้ได้ แต่มันไม่เป็นภูมิของอริยภูมิ

ถ้าวันใดมันขาด มันรู้ว่าภูมิของโศคาบันเป็นแบบนี้ ขาด! “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา” ดับเป็นธรรมดา มันต้องเกิดดับของมันอยู่อย่างนั้นอยู่แล้ว เหมือนการสันดาปของพลังงาน เพราะมันไม่มีกิเลส มันถึงต้องสันดาปของมันเป็นธรรมชาติของมัน ถ้าจิตของเราเวลากิเลสมันขาดไปแล้วเห็นใหม่

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา เพราะมันไม่มีกิเลสค้นหาคอยมาต่อลวง คอยมายุ่เห่ คอยมาทำลาย”

ถ้ามันมีกิเลสค้นหาคอยทำลาย มันก็เป็นความจริงของมันซะใหม่ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา” เพราะมันเป็นพระโศคาบัน เป็นอกุปปธรรม มันเป็นความจริงขึ้นมา เพราะมันสมุจเฉท มันขาดไป แต่ของเรา พวกเราถ้ามันมีกิเลส มันไม่มีธรรมดารอก มันเป็นธรรมดาไม่ได้ จริงหรือเปล่าที่มันธรรมดา ถ้ามันธรรมดาของรักขอ

เถอะน่า..ใครมีของรักจะขอ จะได้มีธรรมดา ให้ใหม่ ไม่มีทาง! เวลาไม่ถูกอุ้มลูกได้ใหม่ ได้ เวลาเมียขอมือเมียได้ใหม่ ไม่ได้ ไม่ได้ แต่ลูกไฉนนะ เวลาไปไหนทั้งครอบครัวนะ อุ้มลูก ลูกแกลูกได้ แต่เมียไม่ได้นะ

จริงหรือเปล่า! ธรรมดาหรือเปล่า! ธรรมดาจริงไหม! มันไม่จริงนะสิ พูดถึงธรรมะฟองสบู่ มันก็เป็นอย่างหนึ่งนะ เราไม่ควรเป็นแบบนั้น ในเมื่อสังคมมันเป็นกันแบบนั้น สังคมเขาไปนะ เราถึงชวนชวายนกันเห็นใหม่ ถ้าความจริงทุกขัใหม่ ทุกข์ ของจริงเห็นใหม่ คุณสิ ในป่าต้นไม้ที่เป็นต้นไม้ที่มีแก่น ต้นไม้ที่เป็นประโยชน์มันมีที่ต้น มีไม้ที่ต้นทรอก แต่ไม้เบญจพรรณ ยิ่งสิ่งที่ไม่มีความประโยชน์นะ มหาศาลเลย นี่พูดถึงเป็นประโยชน์ในการใช้ประโยชน์นะ

แต่! แต่ถ้าคนเขาใช้มันก็มีใช้ใหม่ มีพืชสมุนไพร มีสิ่งต่างๆ ในป่าสิ่งต่างๆ พันธุกรรมของมันมีเยอะมาก ฉะนั้นสิ่งนั้นมันก็เป็นประโยชน์ได้ ถ้าพูดถึงมันเป็นประโยชน์ นี่พูดถึงว่าถ้ามันเป็นไม้แก่น ไม้ที่เป็นประโยชน์มันมีที่ต้น มันก็ต้องมีน้อยเป็นธรรมดา สิ่งที่เราจะทำ เราจะความจริงจังของเรา ความมุ่งมั่นของเรา มันก็ต้องจริงจังของเราเพื่อประโยชน์กับเรา ประโยชน์กับสังคมจะความจริงของเรา เราทำเพื่อหัวใจของเรานะ เราถึงได้เป็นชาวพุทธ

เราเป็นชาวพุทธ เราไม่ปล่อยให้ชีวิตนี้สูญเปล่า ชีวิตนี้มีค่ามาก แล้ววันเวลามันผ่านไปทุกวันเรียกคืนมาไม่ได้ เรียกคืนวันเวลามาไม่ได้ บัดนี้เราจะซำคร่ำคร่าไปข้างหน้า แล้วถ้าเรายังมีกำลัง เรายังมีที่ทำได้ เราไม่ชวนชวายนทำของเรา ไม่รู้ใครจะช่วยใคร เอวัง